

שאלות תוכן - פרשת "ויצא" עד רביעי

מהיכן יצא יעקב? מבאר שבע.

ולהיכן הלך? לחרן, במצוות אביו ואימו.

איזה מקום פגש בדרכו לחרן? לוז

. ולמה ישן שם? כי השמש שקעה לו באמצע היום.

מה עשה יעקב לפני שישיין? לקח אבנים כדי להקיף בהם את ראשו ולהניח עליהם את ראשו.

איזה אבנים לקח? אבנים של המזבח שנעקד עליו אביו יצחק.

מה חלם יעקב? סולם עומד בארץ, ארוך- גבוה וראשו בשמים, ומלאכים של אלוקים עולים ויורדים בו, וה' עומד לידו ומבטיח לו הבטחות.

מי היו המלאכים שעולים ויורדים? העולים- מלאכי ארץ ישראל, והיורדים- מלאכי חו"ל.

מהם ההבטחות שה' הבטיח?

1. הארץ אשר אתה שוכב עליה לך אתננה ולזרעך.

2. והיה זרעך כעפר הארץ

3. אתה תתחזק בארץ ישראל לכל הצדדים.

4. כולם יברכו בשם שלך ובזרעך.

5. והנה אנוכי עימך.

6. ושמרתיך בכל אשר תלך.

7. אחזיר אותך אל האדמה הזאת.

8. לא אעזוב אותך עד שאקים כל מה שהבטחתי

אחר שהשכים בבוקר, מה עשה יעקב באבן? העמיד אותה, עשה ממנה מצבה, ויצק (-שפיכת שמן נקראת יציקה) שמן על ראשה.

מה נדר יעקב? אם ה' יקיים כל מה שהבטיח לו, אז המקום הזה יהיה בית אלוקים שיחזור ויתפלל כאן, וגם כל מה שה' ייתן לו הוא ייתן מעשר.

מה הפירוש "וישא יעקב רגליו"? הליכתו הייתה קלה שהיה בטוח לאחר הבטחות ה' אליו.

להיכן יעקב הלך משם? לארץ בני קדם (-חרן), והגיע לשדה.

ומה ראה בשדה? באר, ושלושה עדרי צאן יושבים ליד הבאר ומחכים לעוד עדרים, כדי שהרועים ביחד יגלגלו את האבן.

מהם שלושת השאלות ששאל יעקב את הרועים, ומה ענו לו?

1. אחי, מאיפה אתם? מחרן.

2. האם אתם מכירים את לבן? מכירים.

3. האם שלום לו? שלום, והנה רחל ביתו באה עם הצאן.

מה יעקב חשב על הרועים? שהם אוספים את הצאן קודם הזמן, כי רק בסוף היום אוספים.

מה אמר להם יעקב? זה לא הזמן לאסוף הצאן, לכו ותשקו את הצאן.

מה ענו לו הרועים? שהם מחכים, כי הם רוצים להשקות את הצאן ואינם יכולים עד שיתאספו כל הרועים.

מה ההבדל בין המילה "באה" שבפסוק ו' למילה "באה" בפסוק ט'? בפסוק ו' היא עדיין לא באה אלא בדרך להגיע, ובפסוק ט' היא כבר הגיעה.

מה עשה יעקב כשראה את רחל? גלגל את האבן לבד, והשקה את הצאן.
כיצד השקה? המים עלו לקראתו.

מדוע בכה יעקב אחרי שסיפר לרחל שהוא בן רבקה? כי הצטער על כך שאין לו מה לתת לה כשם שאליעזר נתן לאימו.

ועוד סיבה, כי ידע שבניו יהיו בגלות ויבואו להתפלל על קיברה.

למי בישרה רחל על בואו של יעקב? לאביה- לבן.

מדוע לא לאמא שלה, הרי למדנו מרבקה שדרך הבנות להגיד לאמא? כי אמא שלה מתה.

מה עשה לבן כששמע שיעקב הגיע? רץ לקראתו, חיבק אותו, נישק אותו, והביא אותו לביתו.

למה גם רץ, חיבק, נישק? כי רצה לחפש אולי יעקב מחביא כסף על גופו.
כמה בנות היו ללבן? שתי בנות.

מי הגדולה? לאה,

ומי הקטנה? רחל.

למי היו עיניים חלשות? ללאה.

מדוע? כי לאה שמעה שהיא צריכה להתחתן עם עשיו, והייתה בוכה ומתפללת הרבה ועיניה נהיו חלשות.

ומה הייתה רחל? "יפת תואר ויפת מראה".

מה הפירוש? יפה בפרצוף, ויפה בצבע הפנים.

את מי יעקב אהב? את רחל.

מה נתן ללבן כדי להתחתן עם רחל? עבודת שבע שנים- לרעות את הצאן שלו.
מדוע היה צריך יעקב לומר ללבן "ברחל בתך הקטנה"? כי לבן בכל מילה היה מוצא תירוץ איך להביא לו רחל אחרת, לכן אמר במילים ברורות (ובכל זאת לבן עוד רימה אותו...)

מה רימה לבן את יעקב? בערב, לקח לבן את לאה ונתן אותה ליעקב.
מתי יעקב ידע שזאת לאה? רק בבוקר.

מה אמר לבן ליעקב כששאל למה רמית אותי? לא עושים בחרן כך לתת הצעירה לפני הבכירה, אם אתה רוצה את רחל, תשלים את שבעת ימי המשתה עם לאה, ואח"כ אני ייתן לך את רחל ואח"כ תעבוד איתי עוד שבע שנים אחרות. (יש לזכור את סדר הדברים, שכאשר התחתן עם רחל היה לפני עבודת שבע השנים הנוספות).
מה המתנות שנתן לבן לרחל וללאה? לרחל הוא נתן את שפחתו בלהה, וללאה את שפחתו זלפה.

מי הייתה השפחה הגדולה? בלהה, והקטנה זלפה.

אז מדוע לא הביא את השפחה הגדולה ללאה? כי רצה לרמות את יעקב והביא את השפחה הקטנה ללאה.

מי היו הבנים של לאה? ראובן, שמעון, לוי ויהודה.

ושל רחל? לא היו לה בנים.

ושל בלהה? דן ונפתלי.

ושל זלפה? גד ואשר.

מי התחתנה ראשונה עם יעקב? לאה.

ואח"כ? רחל.

ואח"כ? בלהה שפחת רחל.

ואח"כ? זלפה שפחת לאה.

איזה בן של לאה, לא היא קראה לו שם? לוי.

מנין אנו יודעים שלא לאה קראה לו? כי כתוב "על כן קרא שמו לוי".

מי קרא לו? פירוש אחד, יעקב קרא לו (רד"ק). ופירוש שני, ה' קרא לו (רש"י).

מה הסיבה שכל אחד נקרא בשמו!

ראובן, כי ה' ראה בצער שלי והביא לי בן.

שמעון- כי שמע ה' שאני שנואה

לוי- כי עכשיו בעלי יתלווה אלי.

יהודה- עכשיו אני יודה לה' שיש לי כבר ארבע בנים וקיבלתי יותר מחלקי.

גד- בא גד- בא מזל טוב, שחזר המזל טוב לאחר שלא עמדה מלדת.

אשר- הבנות (של חרן) אשרו אותי- שבחו אותי.

דן- ה' דן אותי מחדש ונתן לי בן.

נפתלי- נפתולי אלוקים נפתלתי- תפילות לאלוקים התפללתי (פירוש שלישי ברש"י).

כיצד סדר לידתם? ראובן, שמעון, לוי, יהודה, דן, נפתלי, גד, אשר.